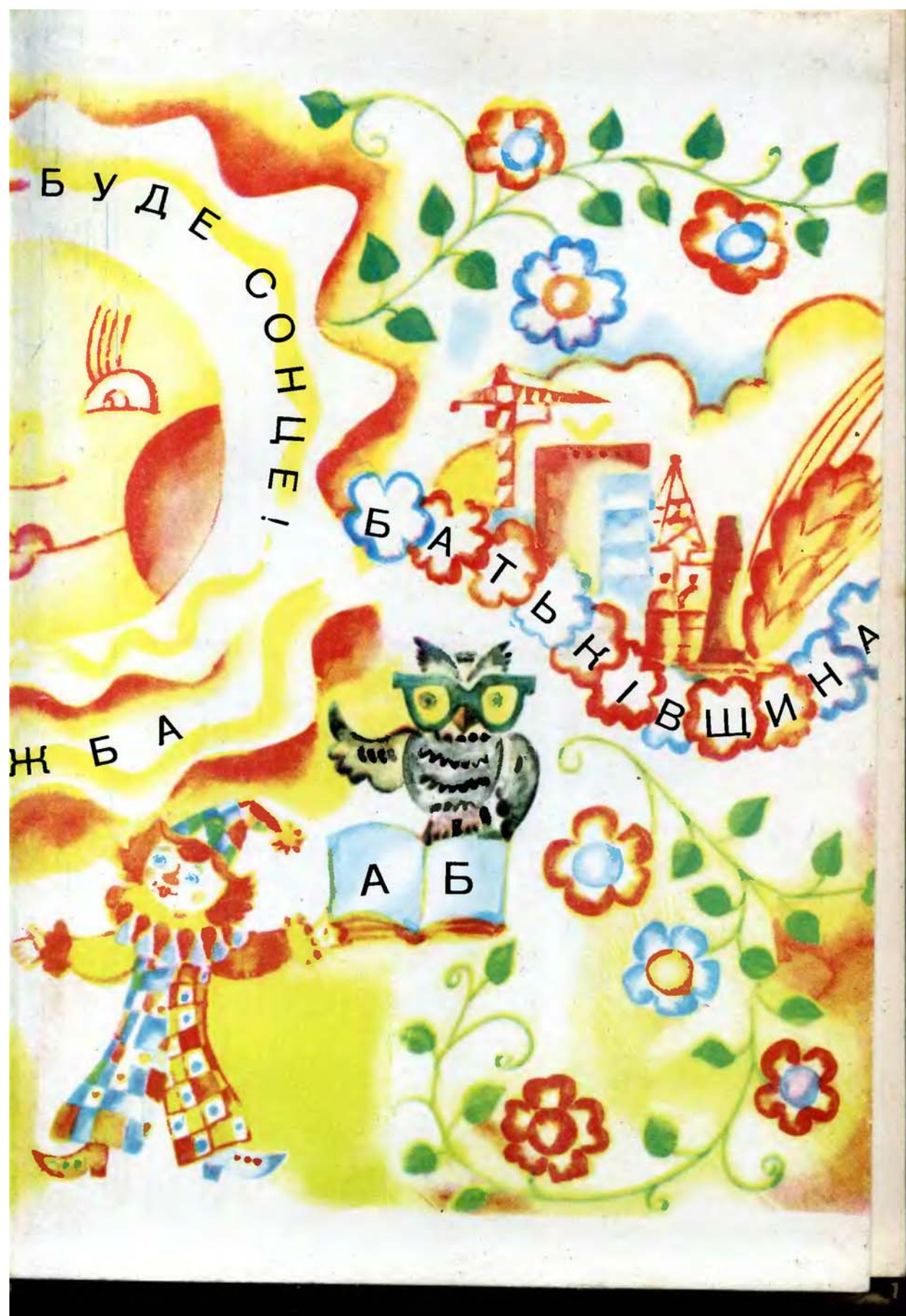

81.24к-93
с 45

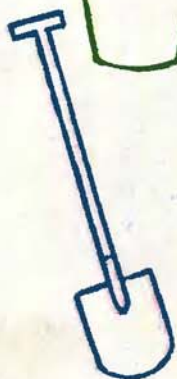

БУКВАР

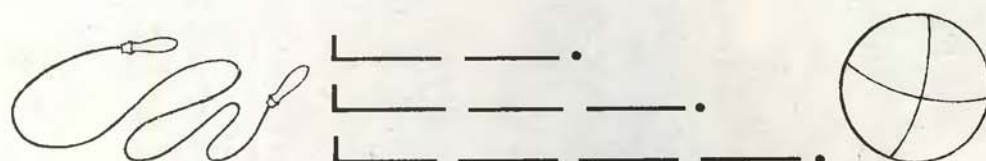
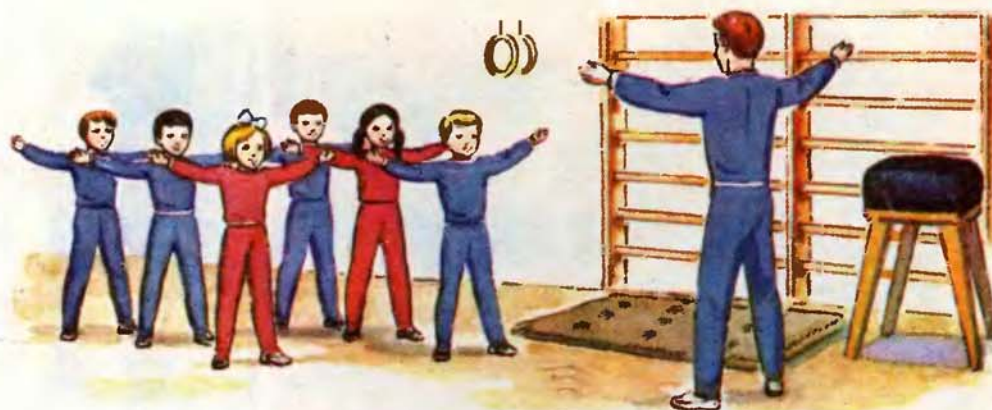
_____.

_____.

_____.

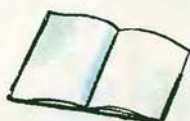

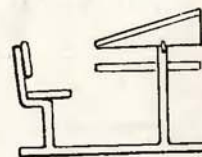

— — — —

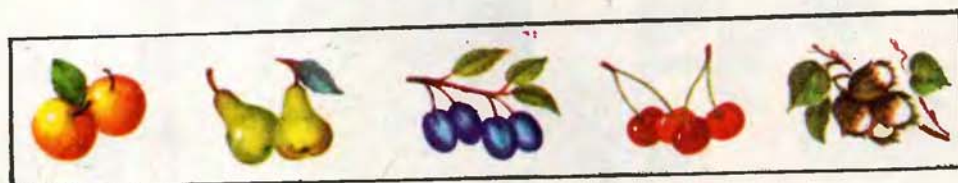
— — — —

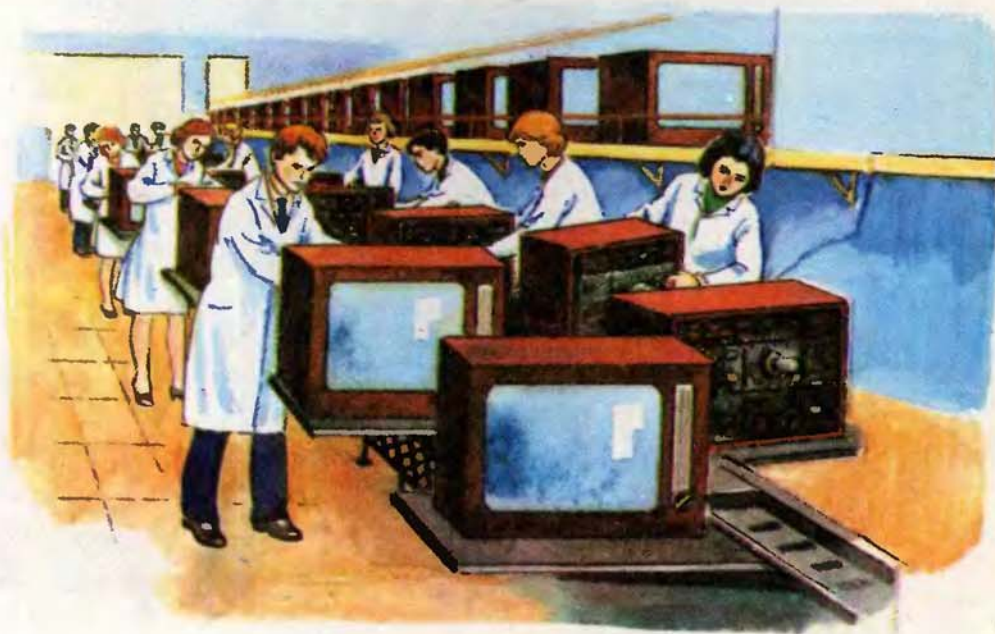

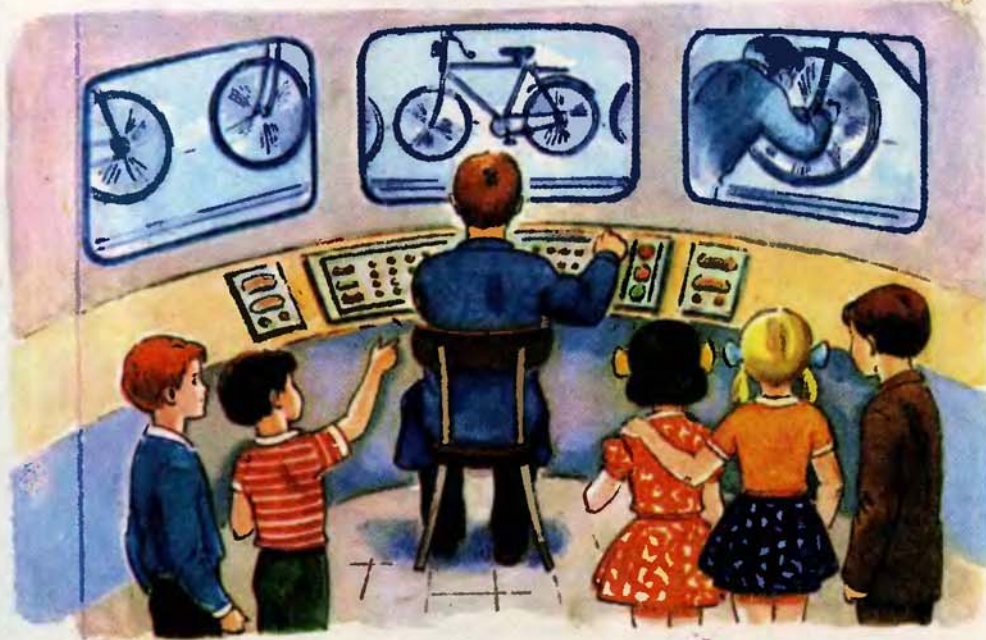

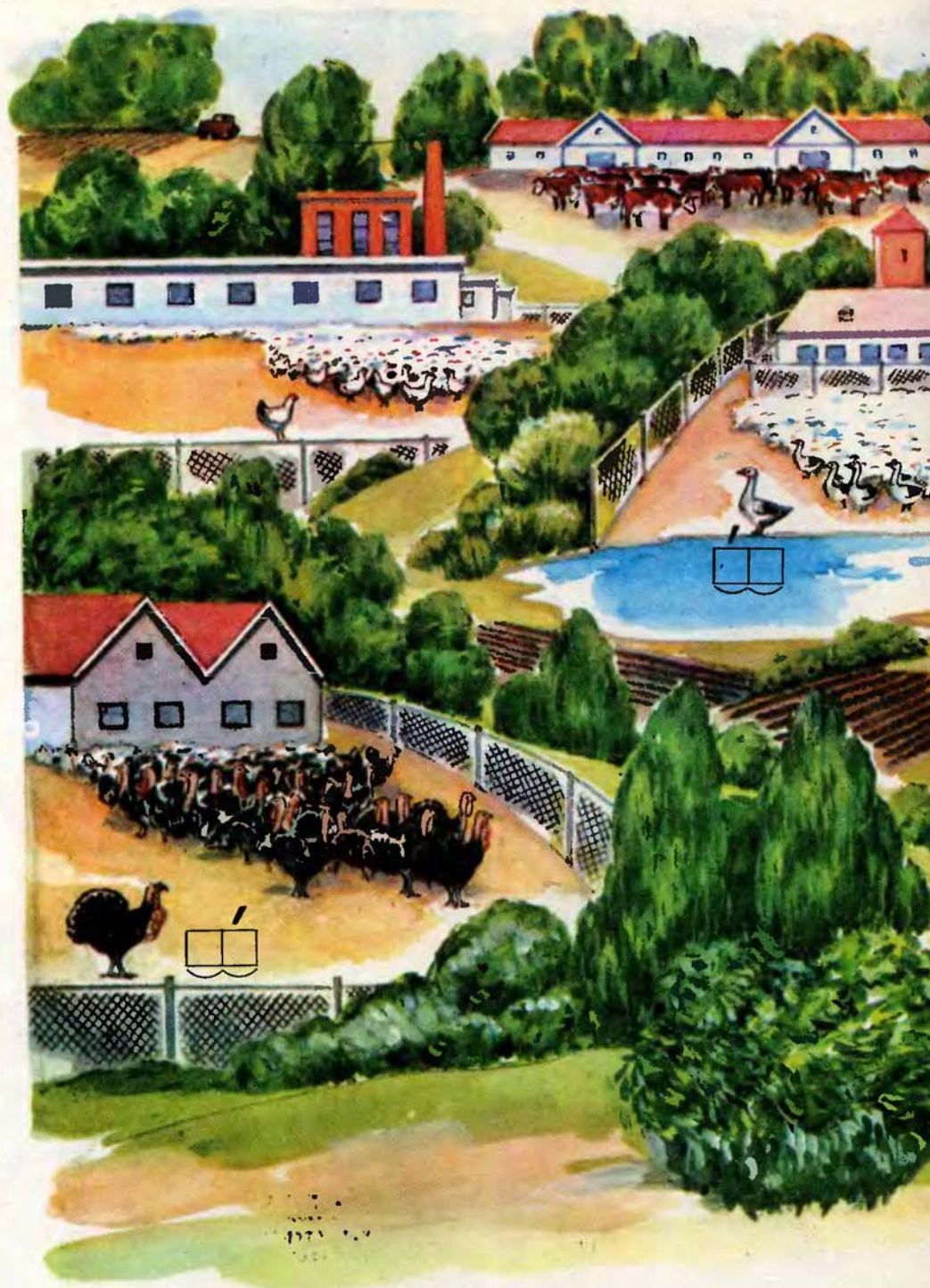

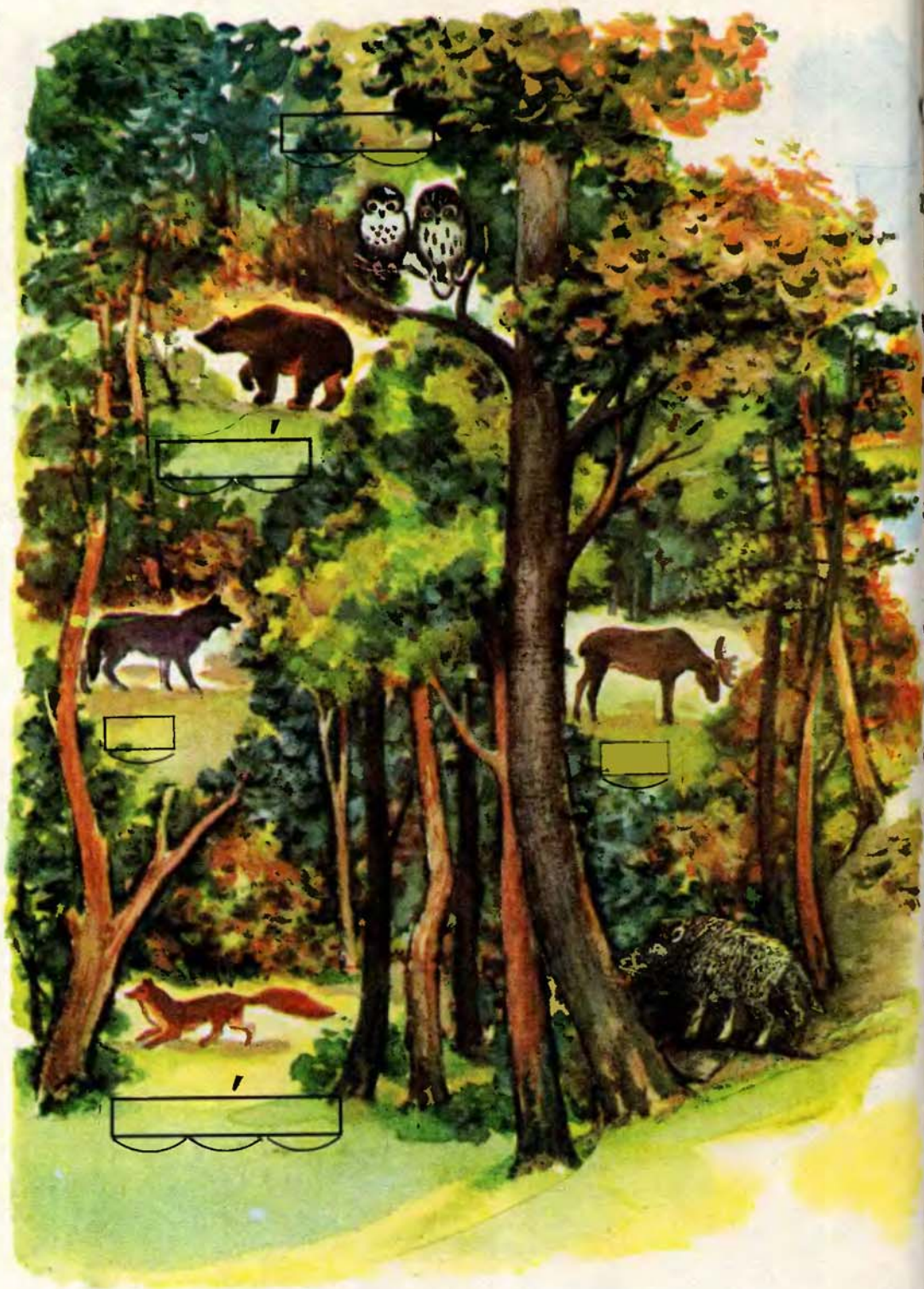
— — —

— — —

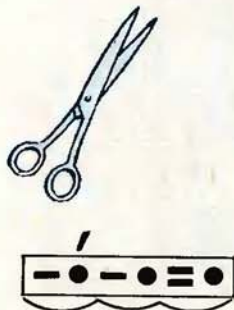
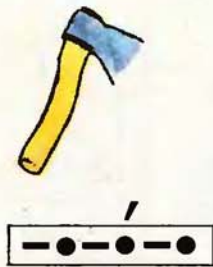
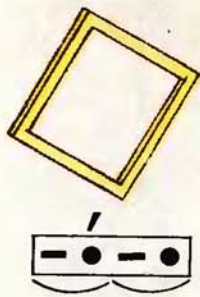

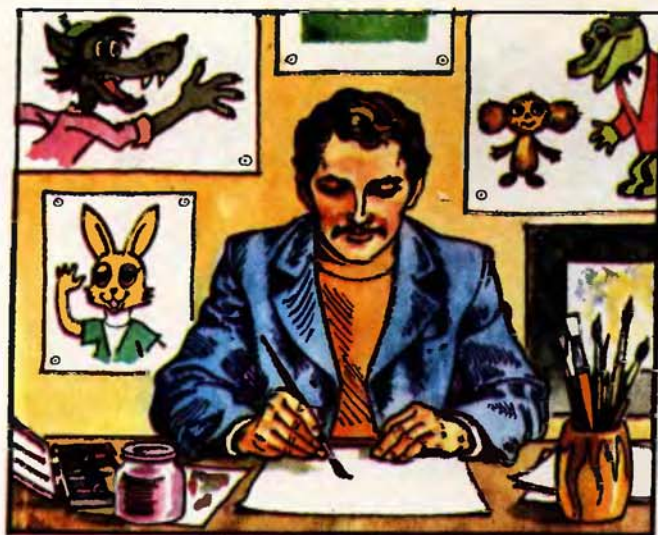
_____.

_____.

_____.

aA

aA

A-a-a-a!

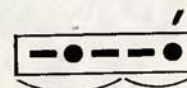
У-у-у-у!

Ау-у-у!

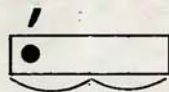
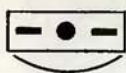
уу

уу

ooO

ooO

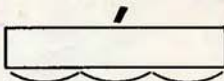

O-o-o-o!

И

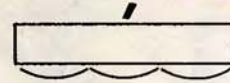
и

ММ

и М

мама

мамо

маму

мами

ма -о

ма -о

ма -о

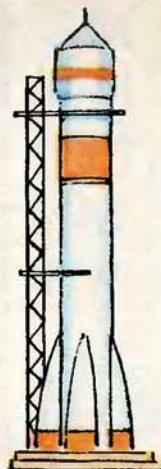
ма -о

Мама ____ .

— О, мама!
Мамо, мамо!
У мамы ____ .

а о у и м

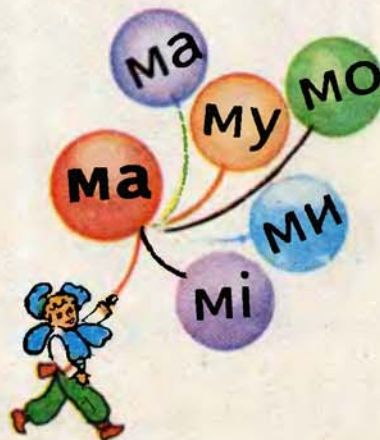
il

i l

мі
ма
мо
му
ми

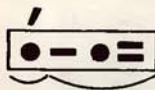
мама
мамо
маму
мамі

нн

нн

ма	на
мо	но
му	ну
мі	ні
ми	ни

на мама мамі мамо
нам Ніна Ніні Ніно

Он мама і Ніна.
 — Ніно, на
 Ніна __, а мама __.

Он оооо. А он оооо.

о
у
а
і
и
м
н

	о	і	у	а	и
м	мо	мі	му	ма	ми
н	но		ну		ни

ВВ

вв

ВО
ВИ
ВА
ВУ
ВІ

Він — — .

ВОНА
ВОНО
ВОНИ
ВІН

НОВА
НОВІ
НОВУ
НОВИНА

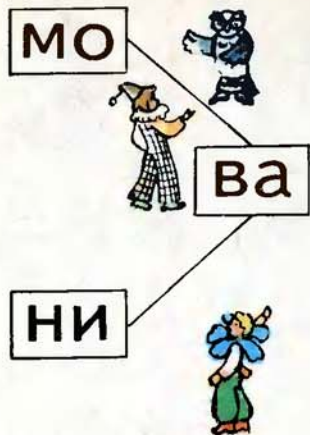
Воно — — .

Вона — — .

НО—ВИ
ВО } на

	а	у	о	и	і
Н		ну		ни	ні
М	ма	му	мо	ми	мі
В	ва	ву			ві

У Вані нова ,
а в Ніни нові .

ВІВ
ВІВІВ
нам
вам
Іван

На ниві.

Он нива.
На ниві .
Іван вивів
на ниву .
Він — — .

лЛ

иЛ

Ліна
Ніла

Алла
лила́

налила́
ві́лила

Ніла і Алла малі.
Вони мили .
Алла мила милом.
А Ніла лила .

	о	а	и	у
л		ла		лу
м	мо		ми	му
н	но	на	ни	ну
в	во	ва		ву

лові́
лови́ли
налови́ли

Ні
Лі

на

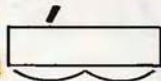

— Ліно, Ліно, лови!
Ліна ловила, а Інна ____.

і а и у о л н м в

сС

сС

	о	а	і	и	у
с	со	са	сі	си	су
в					

С

В

ліси

лосі

ліс

лис

лісова

лісові

сосна

смола

Ліс.

У лісі сосни.
 На сосні .
 На смола.
 носила
 лісові і .
 А он лосі. Усі
 вони на волі.

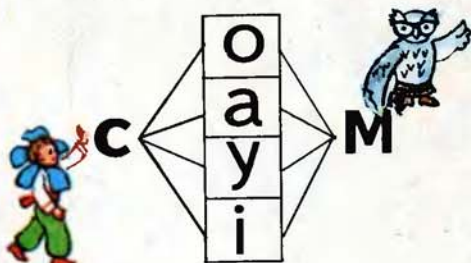
3 4 5 1 2

сосна

3 1 5 4 2

смола

са со су си сі

сини носили

син носив

Сава солили

Слава насолили

Мама і сини.

У мами сини

Сава і Слава.

Сава носив .

Мама і Слава

мили і солили.

Вони насолили

сім .

кК

кК

ліс
лісок
лісник

вінок
віник
вікно

калина
калинова
Клава

Калина.

Коло вікна калина.

На калині .

У Олі і Клави ка-
линові вінки.

Сосна висока.

А калина?

Калина —

1 2 5 3 4
ВІКНО

	у	и	а
к	ку		ка
м	му	ми	ма
н	ну		на
л	лу		
в		ви	ва
с	су		са

Микола Лиска
 Миколка Ласунка
 Оксана мукала
 Оксанка кликала

У Миколи коса.
 Микола косив —.
 А Оксанка носила.
 — Ласунко, — кликала
 Оксанка, — на !

К	•	В	•	Н		
В	•	Н	•	К		
К	•	Л	•	С	•	К

пП

пП

писали
писа́в
написа́в

сапа́
пи́лка
ли́пка

Пи́липо
Па́наси́к
Па́влинка

Іванко і Панасик
писали слова.

Іванко написав *сапа і пи́лка*.

А Панасик написав *ка́мина і ли́пка*.

ла
са па
ли

пил
ка
лип

слива
спіла
поспіла
половина

сіпав
вісипав
насіпав
поласували

Поліна
Полінка
Павлик
Павло

Сливи.

Сливи поспіли.
Коло сливи Пав-
лик і Полінка.

У Павлика повна
миска слив.

А в Поліні?

У Поліні _____.

– Поліно, на слив!

Павлик вісипав
половину слив По-
ліні.

а у и і о

м н к с л в п

рР

рР

ра

рано

ранок

Віра

ро

роса

росла

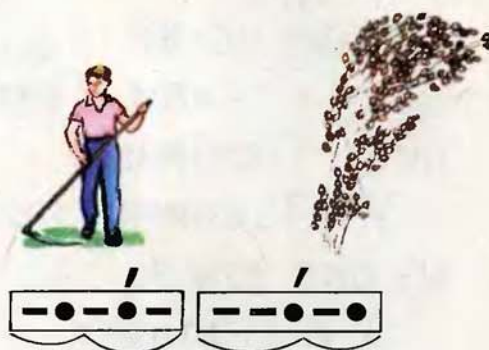
Роман

рі

ріс

ріка

рік

Рано. А косарі
в полі. Вони косили
просо.

На просі крап-
лини роси.

– Коси, коса, по-
ки роса!

	н	в	л	с	к	р
у	ун	ув	ул	ус	ук	ур
о						
а						
і						

півник
крупа
крупка
Уласик

ласкаво
кликала
сипала
Лариса

У Лариси півник
Уласик.

Лариса сипала
півнику крупку і
ласкаво кликала:

– Півнику Уласи-
ку, на крупки!

А півник Ларисі
співав:

– Ку-ку-рі-ку! Ку-
ку-рі-ку!

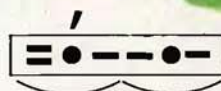

У корови

У курки

У свині

?

р

п

а і о и у н м к с в л

тТ

тТ

пластилін
тварини
ластівка

Тарас
Тарасик
Світлана

Лото.

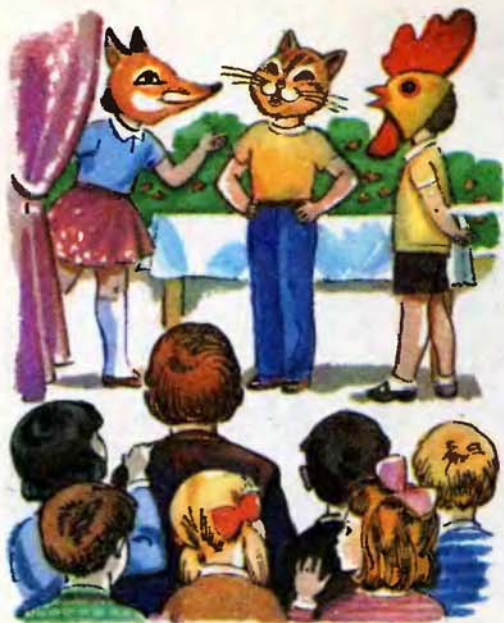
Тарасові і Світлані тато приніс пластилін і лото.

– Тарасику, виліпи орла і ластівку. А ти, Світлано, – kota і кролика.

У Світлани тварини. І в Тараса тварини.

онот
анат
ін іт
ун ут

Тимур
Антон
Віктор
Наталка
виста́ва
стави́ли
постави́ли

«Котик і Півник».

Ми ставили виставу «Котик і Півник». Тимур – Котик, Антон – Півник, а Наталка – Лиска.

– Півнику, Півнику!.. – стукала у вікно Лиска.

А Півник:

– Ток-ток! Он там Коток!

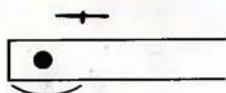
Усі вітали артистів.

о а
і и у
н
л в
с
к п
т
р

еЕ

еЕ

ме
не
ле
ке
се
те
ве
ре

Іменини.

плелá
вiплела
вiтали
привiтали
Артемко
Семенко
метелик

У Маринки іменини.
Маринку тепло привітали
Артемко, Семенко і
Оленка. Артемко приніс
квіти. Семенко – марки,
а Оленка – килимок. Сама
виплела!

Сів метелик на квітку.
Семенко метелика _____.

ДД

дД

сад
садівник
посере́дині

пустир
посади́мо
Дмитрик

Парк на пустирі.

– Посади́мо на пусти́рі
парк, – раді́ли ді́ти.

– Тут посади́мо липи.
А там – клени́ і топо́лі, –
раді́в сади́вник.

– А посере́дині парку –
кві́тник? – за́питав Дми́т-
рик.

– Так, так, Дми́трику,
тут посади́мо кві́ти.

*Клен, сосна і липа – дерева.
А сморо́дина?*

Скоромовка.

Ми носили воду в ситі,
та дерева не політі.
Воду в ситі не носити,
саду ситом не полити.

о а и і е у н в л с п р т м д к

зз

зз

віз
візок
возити
лазити

звірі
зоопарк
мавпа
ведмедик

У зоопарку.

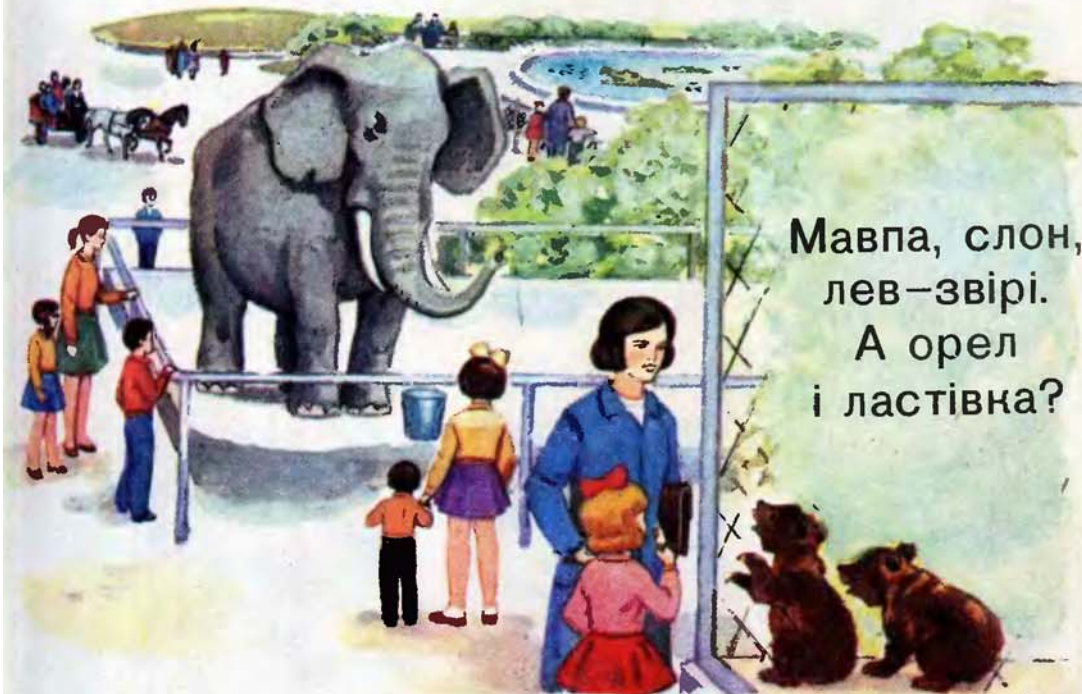
Зіна з татком у зоопарку.
Тут різні звірі. Кумедні
мавпи лазили по канату.
Ведмедики просили моро-
зива. А слон Топко лив на
спину воду.

– Тату, а там на лузі ле-
леки?

– Ні, Зіно, то пелікани.

Коники-поні покатали Зіну
у візку.

а о
и
е і у
л с н
р т
в п
к м
д з

з	зо	за	зи	зі	зу	зе
с	со	са	си	сі	су	се

зірка — сітка
 коза — коса
 возили — носили
 віз — ніс

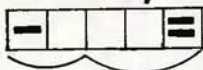
Розмова з лелеками.

— Лелеки, лелеки,
 куди ви літали?
 — За море, далеко,—
 лелеки сказали.

о и е у а і н л с в р п к т м д

карась

льон

карасі – карась
рано – раненько

но ньо
ло льо
до дьо
то тьо

Ь

бб

На ставку.

Василько з дідусём
ідуть раненько на ставок.
Зупинились під лозами.
Дідусь сів на пенёк
і закинув вудку. Мить –
і карась у повітрі.

– Ото красень! – зра-
дів Василько.

Льон.

Льон – по-
льова росли-
на. Квіти на
ньому сині-
сині. Велику
користь при-
носить льон.

бб

бб

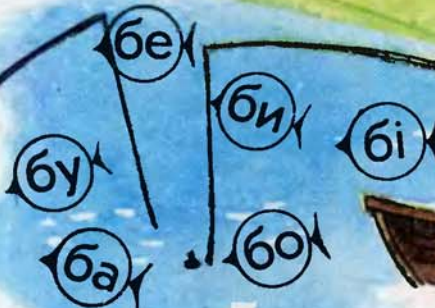

у дубі

Добери відповідь.

Де плавала рибка?
Де зимував ведмідь?
Де дупло білки?

у барлозі

в озері

Бурі бобри брід перебрели,
забули бобри забрати торби.

бе	ба	би	бі	бу	бо
пе	па	пи	пі	пу	по

бік— пік
рибка— ріпка
рубати— копати
брати— прати
грубка— групка

робота
спасибі
прибрала
букет
бузок

Мамине спасибі.

Мама і тато на роботі.
А Іринка дома сама.
Вона прибрала в кімна-
ті. Помила посуд.

Потім Іринка постелила
на стіл білу скатертину.
Поставила у вазу букет
бузку.

Повернулась мама з
роботи і сказала доні:

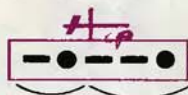
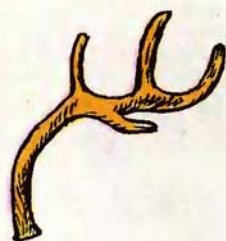
— Спасибі тобі, Іринко!

Руки малі, та до роботи вдялі.

гГ

гГ

Ігор
Борис
Богдан
Гнатик
Галинка

Весела гра.

За селом діти грались
у гру «Гуси». Богдан,
Гнатик та Ігор – гуси.
Галинка – господарка,
а Борис – вовк.

– Гуси! Гуси! Пора
додому! – голосно гука-
ла Галинка.

– Вовк за горами! –
відповідали діти.

– Летіть, гусоньки,
летіть, та вовкові в зуби
не попадіть!

Гуси з галасом тікали.
А вовк біг за ними і
ловив.

грак
голуб
гриб
гніздо

гава
ганок
агрус
гелготати

Голуби.

— Тату, купи нам голубів,— попросили діти.

— Гаразд,— сказав тато і незабаром приніс пару голубів.

— Сивко, — назвав Гнатик свого голуба.

— А в мене буде Гулька,— радо мовила Галинка.

Татко з Гнатиком зробили над ганком голубник.

— Гулі-гулі! — лагідно кликали діти голубів до себе.

Доберіть назви до предметів.

рак

гак

бак

мак

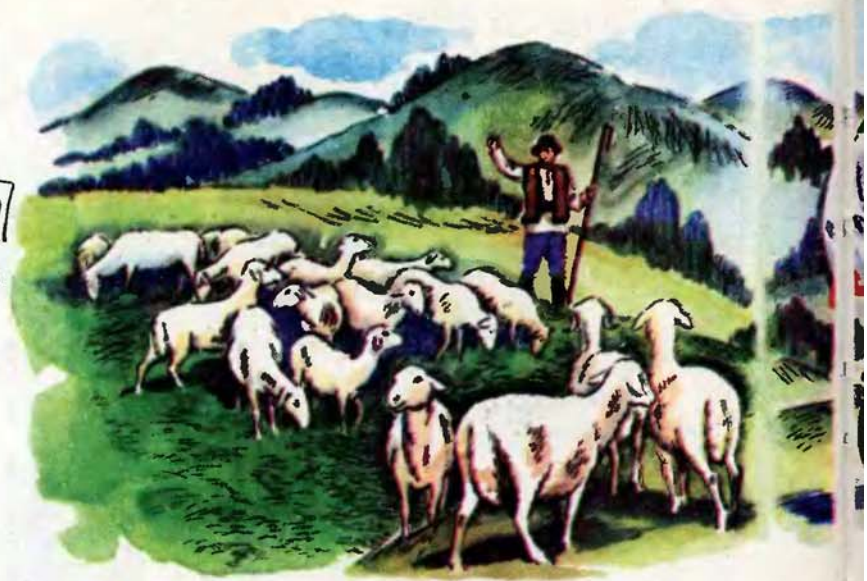

сак

чч

чч
ча
чо
чи
чу
че

чабани
дівчинка
Марічка

вечір
увечері
співаночки

річка
річечка
смерічка

На полонині.

У Марічки радість.
Сьогодні вона з татком
іде в гори. Марічка несе
чабанам листи. А татко—
газети і книги.

Чабани зустріли дів-
чинку радо. Увечері
вона співала веселі спі-
ваночки: про зелені
смерічки, високі гори і
стрімку річечку.

а і у е о и

п в р с к м н л г д т з б ч

полонина
трембіта
отари

овечки
вівчарі
сонечко

Карпати.

Знов зелені стали
гори навесні,
з полонини чути
співи голосні.
І трембітоньки
над гóрами гудуть,
то вівча́рики
з ота́рами ідуть.

У голубки-
горлички
туркотливе
горлечко.
Горличка
туркоче,
горличка
воркоче.

*Білі овечки по небу дьукали,
впали додолу, у річку попали.*

йЙ

й Ў

рїй
гай
гайок
знайомий

молодїй
старїй
лїповий
гречаний

Пасіка.

Дідусь Матвій вивіз
вулики у липовий гай.
А поруч – гречаний лан.
З дідом і малий Анд-
рійко.

Ось із вулика вилетів
молодий рїй.

– Ану, давай, внучку,
відро. Зберемо́ рїй.

– А куди ми посели-
мо його?

– У новий вулик,
Андрїйку.

Смачний буде мед –
і гречаний, і липовий.

*Мед солодкий,
а млион?*

Зайчику, зайчику.

(Народна дитяча пісенька).

— Зайчику, зайчику,
де ти бував?

— У березовім гайоч-
ку, на зеленому горбоч-
ку квіточки зривав.

— А кого ти, зайчику,
там зустрічав?

— Співучого соло-
вейка на калиновім гіллі
та знайому лисоньку у
старій норі.

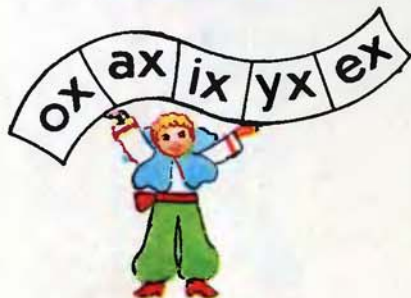

Андрій—Андрійович
Анатолій—Анатолійович
Олексій—Олексійович
Сергій—Сергійович

xX

xX

слух
слухати
послухайте

хор
хоровий
хористи

Пісенька про козлика.

— Послухайте, діти,
нову пісеньку,— сказа-
ла Ольга Трохимівна.
Усі тихо слухали.

— Чи хочете вивчити
таку пісеньку?— запи-
тала вчителька.

— Хочемо! Хочемо!

А коли вивчили, то
Ольга Трохимівна ска-
зала:

— Заспівай, Михай-
лику, за козлика. А ти,
Віталику,— за вовчика.

У класі залунало:

Ми йдемо, ми йдемо
мостом через річку.
Несемо, несемо
козлику травичку!..

сміх — сніг
холод — голод
помажав — помагав

*На сангатах.
Сиди на сангата ми
під веселий сміх.
А надустріг вітер нам,
а надустріг — сніг.*

Ходила коза
по диких степах,
по темних лугах.

яЯ

я Я

ма як

я кір

маяк

яскраво

Росія

Яків

Ясочка

Світло маяка.

Яків Петрович – капітан теплохода «Россия». Далеко в морі він водить свій корабель.

Сьогодні теплохід «Россия» прибуде в Ялту. З берега йому буде світити яскравий маяк.

Корабель прийдуть зустрічати мама, Андрійко і мала Ясочка.

будувати
будівельник
підйомний

Галя
Коля

на	ла	ся	ся
ня	ля		
ра	та	да	за
ря	тя	дя	зя

На будові.

Якось Олеся Іванівна
повела нас на будову.

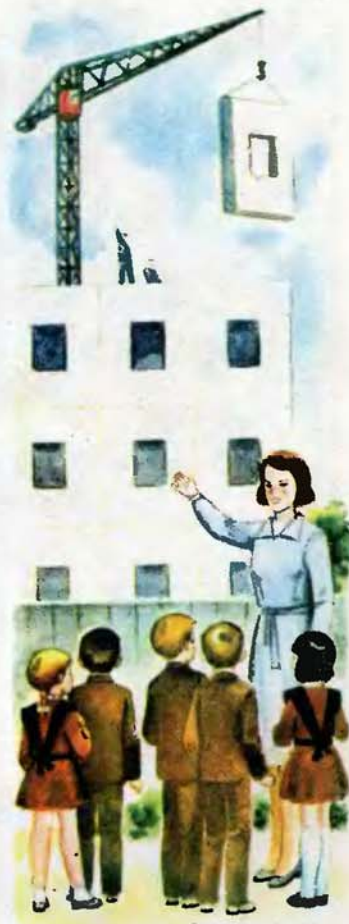
— Гляньте, діти, то
підйомний кран. Його
стріла, наче величезна
рука.

— Який він сильний!
І все так точно робить,—
здивувалася Варя.

— Як виросту, то ста-
ну керувати краном,—
сказав Володя.

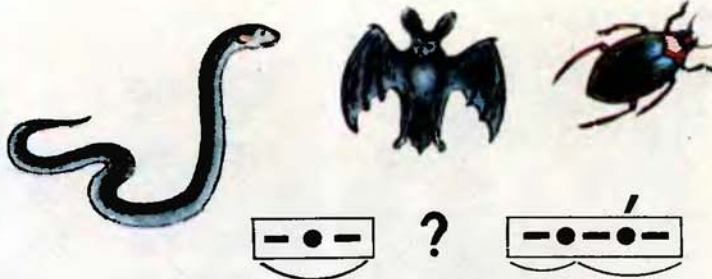
Загадка.

Я багато підіймав,
бо велику силу мав,
без утоми я трудився,
будівельникам згодився.

ж Ж

ж Ж

біжить
лежить

ніж
ніжка

каже
розкаже

жук
жучок

Лисичка-сестричка.

(Народна назка).

Украла собі лисичка-сестричка курочку та й біжить.

Аж стала ніч наступати. Бачить вона хатку. Заходить туди, вклонилась низенько і каже:
— Добрий вечір! Пустіть переночувати.

— Ой лисичко-сестричко, у нас хатка дуже маленька.

— Дарма, я в куточку ляжу, зігнуся, хвостик-

ком обгорнуся, так нічку
й перебуду.

— Добре, ночуй.

— А де ж я курочку подіну?

— Пусту під піч.

От вона так і зробила.
А вночі тихесенько встала...

Розкажіть казку далі.

Жучок.

(Народна дитяча пісенька).

Ходить жучок по дубині,
а жучиха по ялині.

На жукові черевички,
бо сам жучок невеличкий.

На жучкові жупан я́сний,
бо сам жучок дуже красний.

Загадка.

По землі
скаче,
а у воді
пливе.

її

її

Київ

Київ.

їхати
поїхати
приїхати
переїхати

поїзд
поїздка

Київ
київський
Україна
український

До Василька в Київ
приїхали Леся з Пет-
риком.

– Сьогодні ж підемо
оглядати старий Київ,
– сказав Василько.

– А чому Київ ста-
рий? – запитала Леся.

– Бо він дуже давній.
Йому понад тисячу ро-
ків!

Багато діти дізнали-
ся про новий і старий
Київ.

ш Ш

ш Ш

шишка
шматок
пташка
поспішати

Поспішай, синичко!

Зустрілися в лісі дві синички.

— Чи ти снідала? — спитала перша.

— Ні. Ось, може, якусь комашку знайду.

— Так чого ж ти сидиш тут? Лети швидко до школи. Там у саду аж шість кормушок! Чого в них тільки нема! І пшоно, і шматочки сала, і ягоди горобини та шипшини.

Поспішай, синичко!

о а и і у е я ї

н в л с к п р т м д з б г ч х ж ш

Кожушок.

Йшов сніжок на торжок
продавати кожушок.
Кіт купив того кожуха,
загорнувся по самі вуха.

Як забіг у нім до хати,
хутро стало розтавати.
Сів Воркотик за мішком
та й умився кожушком.

Ішов Сашко сосновим

Назустріч йому

. Потім

, а за

ним

та

Дістав із торби

дві

, ялинову

, гарбузове

жмуток

і почастував своїх друзів.

ЦЦ

ц ц

чо
ца
ци
це

чу

ці

Цапок попив води
з цеберки,
поскуб травички
на лужку.
Солодкий цукор
чи цукерка —
це теж цапкові
до смаку.

Довго сміялися хлопці, коли на арену цирку вивели Зайця. Хотів Зайчик проїхати без квитка, але не вдалося.

юю

юЮ

юнак
юний

Ю ра

бігаю
слухаю

допомагають
запитують

Де руки
й охота,
там скоро
робота.

Десять робітників.

Зайшов я до одної жінки в хату. Одаркою звали її. Глянув, а в хаті у неї так гарно! Діти умиті, обід зварений.

— І як це ви встигли усе самі поробити? — питаю я в Одарки.

А вона й каже:

— Я маю аж десять робітників. Вони мене слухають, один одному допомагають.

— Які ж то у вас робітники?

— А ось вони! — за-сміялась Одарка і показала свої десять пальців.

ну	лу	су	ру	ту	ду
ню	лю	сю	рю	тю	дю

Дивний ключ у небі лине —
не залізний, а пташиний.
Це ключем в осінній млі
відлітають журавлі.

З якої це казки?

...От мати прийшла
до берега та й
кличе:

— Івасику-Телесику,
приплинь-бо сюди,
дам тобі я їстоньки,
їстоньки-пить.

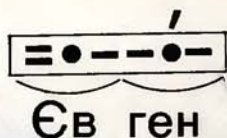
А Телесик їй:

— Чую, чую, матін-
ко, човник верну,
човник повертаючи,
воду горну —
тут я ось, тут!

є Є

є Є

малює
радіє

розуміє
заглядає

Загадка.

Без рук,
без олівця
малює
взимку
без кінця.

Морозів малюнок.

Малий Євгенко бачить за вікном Мороза. Він ходить між яблунями, посипає гілля срібним інеєм. Потім заглядає у вікно.

— Ти хочеш мені щось розповісти? — питає Євгенко.

Мороз дістає зі своєї торбини пензлик і малює. Ось на склі виростає дерево. Під деревом — кущі.

— Розумію... У лісі був, — шепоче Євгенко.

Мороз малює траву і квіти.

— Був на лузі... — радіє хлопчик.

А Мороз тихенько стукає в шибку і промовляє:

— На добраніч, Євгенку!

блакитне
синє

весняне
літнє

Зима і весна.

— Насуплю я брови,—
говорить зима,—
і вітер з морозом повіє:
усе скрізь загине—
рятунку нема!
Під снігом замре, заніміє.
— А я засміюся,—
весна одмовля,—
і сонце пекуче засяє:
прокинуться луки, ліси і поля.
Усе розцвіте, заспіває.

Вігадай!

Хто
літає
високо?

Хто
пірнає
глибоко?

Загадка.

Скріпу, скріпу—
все мандрує...

Жартома, а чи всерйоз
геть шибки всі замурує
білим сріблом дід ...

ча чо чу чи чі че
ша шо шу ши ші ше
ща що щу щи щі ще

Дощик

Прилинули зда́леку хмари.
Вони принесли теплий дощик. За-
танцював він по дахах, зашелестів
по кущах. Вибігли діти і весело за-
співали:

Іди, іди, дощику,
Зварю тобі борщику.
Мені каша, тобі борщ,
щоб рясніший ішов дощ.

Чому потрібний дощ?

Бабуся каже: — Буде дощ!
Це добре для горóду!
А я кажú: — Нащо той дощ?
В криниці маєм воду!

Бабуся каже: — Без дощу
Не буде в нас водиці.
Не буде річки й ручаїв,
Не буде і криниці.

Народні прикмети

Вчасно дощ іде —
врожай за собою веде.

Сонце блищить,
а мороз тріщить.

321456
ліщина

Тане сніжок.
Оживає лужок.
День прибуває.
Коли це буває?

ДВАНАДЦЯТЬ

Із дванадцяти братів
троє землю прикрашали,
троє сонцем ogrівали,

Сонце пече.
Липа цвіте.
Жито поспіває.
Коли це буває?

БРАТІВ.

Спустили поля.
Мокне земля.
Дощ поливає.
Коли це буває?

троє сипали дощами,
троє віяли снігами.
Як же звати цих братів?

Сніг на полях.
Лід на річках.
Метелиця гуляє.
Коли це буває?

фФ

ф ф

Туфельки.

туфельки
фа́брика
асфа́льт

Софійка
Федорка
Федько

Гірко жилося туфелькам у Федька. Він їх не чистив, не беріг. Жодного камінця на асфальті не минав.

Якось уночі ліва туфелька сказала правій:

– Просто горе, а не хлопець!

Права туфелька відповіла:

– Треба його провчити!

Вранці туфельки перестали слухатись Федька. Він хотів піти у двір, а туфельки завернули на вулицю. Федько хотів зупинитись. Але туфельки йшли, йшли і прийшли до взуттєвої фабрики.

фа
фо
фу
фі

Взуттєва фабрика.

Туфельки зайшли в цех.
Тут працювало багато машин і людей.

— Тук-тук-тук! — стукають молоточки.

— Шию-шию! — підспівує голка.

На фабриці всі дуже зраділи туфелькам.

— Ну як вам живеться?
Чи не кривдить вас Федько?

— Ні,— відповіли туфельки,— він нас не кривдить!

Вони добре знали, що тепер Федько буде берегти свої туфельки.

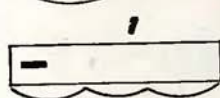
а
о
и
і
у
е
д
н
п
х
г
ж
ш
ч
т
ф

Речі
не самі
ростуть,
кожна
з них —
великий
труд.

ДЗ

дз

дзьоб
дзьоба́ти
дзвіно́к
дзві́нкий
видзвоню́є

Лісовий майстер.

– Стук! Стук! – чути
дзвінку дятлову пісню.

– Що ти робиш,
дятле? – запитує сой-
ка.

– У дубі нове́ дупло
видзьобу́ю.

– Гарна, за́тишна
хатка буде. А стару ж
кому залишив?

– Іншим пташкам.
Вони таких міцних
дзьобів не мають.
Нехай живуть, комах
знищують.

Чий

дзьоб?

Загадка.

Вірно людям я служу,
їм дерева стережу.

джерельце
джерельна

дзвенить
задзвенить

Д Ж
дж

Джерельце.

Джерельце під вербою
вблิสкує водою.
Прийду до нього й до ладу
порозчищаю, обкладу.
І задзвенить, і заспіва
вода джерельна, мов жива.

Джу-джу-джу! — дзвеніла пилка.
Дзу-дзу-дзу! — бриніла бджілка.

Санчата.

Я візьму дзвіночки —
срібні голосочки,
приладнаю до санчат,
нехай собі дзеленчать.
Одвезу санчата в ліс —
їх у лісі знайде лис.
Посаджає лисенят,
і санчата задзвенять.
Ото буде втіха,
коли будуть їхать!

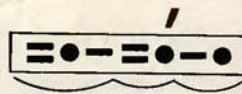

,

Апостроф

в'юн

пир'їна

Відгадайте.

— Хто з вас, діти, любить відгадувати загадки? — запитала вожака Мар'яна.

— Усі! — відповіли хлоп'ята і дівчатка.

— Тоді відгадайте: «Біле, а не цукор, м'яке, а не вата, легке, а не пир'їна, без ніг, а йде».

— Сніг! — першим вигукнув Олекса В'юнко.

— А тепер загадайте мені загадку, — попросила Мар'яна.

— Я загадаю, — сказав Валер'ян. — «Повна діжка жита п'ятачком накрита».

— Як ви гадаєте, що відповіла Мар'яна?

Олександр Сергійович Пушкін.

Олександр Сергійович Пушкін – великий російський письменник. Багато казок і віршів написав він для дітей. Мабуть, і вам подобаються його «Казка про царя Салтана» та «Казка про золоту рибку».

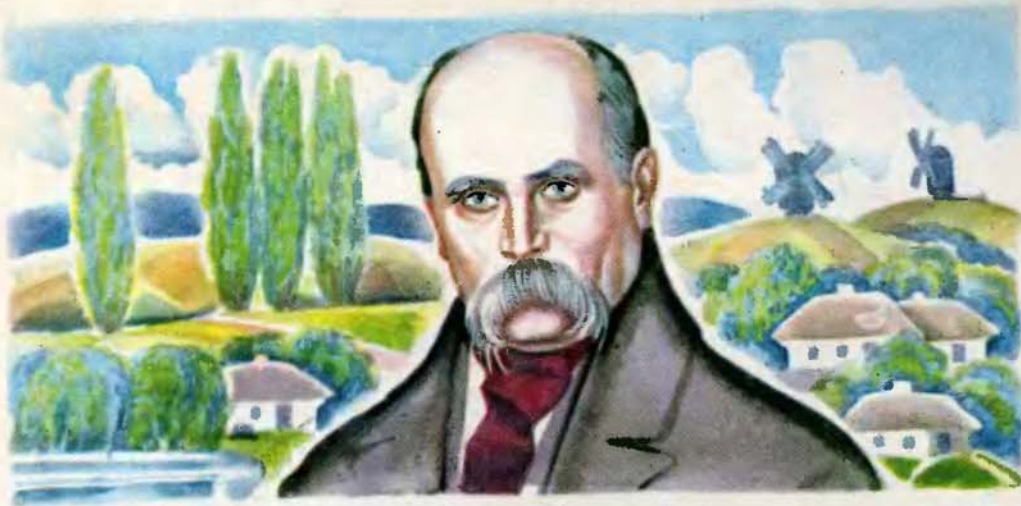

* * *

Вітер в морі повіває
і кораблик підганяє:
він біжить по бурунах
на роздутих парусах...

* * *

Там ялинка є густа,
дім з кристалю огорта,
в домі білочка міститься
та така вже витівниця...

Тарас Григорович Шевченко.

На цьому портреті, діти, ви бачите великого українського письменника Тараса Григоровича Шевченка.

Тарас Шевченко ще малим почав писати і малювати. Він дуже любив рідну Україну, її народ, її чудову природу. Про неї написав багато віршів.

* * *

...Світає,
край неба палає,
соловейко в темнім гаї
сонце зустрічає.
Тихесенько вітер віє,
стеги, лани мріють,
між ярами над ставами
верби зеленіють.

Троє поросят.

Ніф збудував хату з соломи. Вовк дмухнув: ф-ф-ф-ф!— і хата розлетілася. Нуф збудував хату з гілок. Вовк її розвалив.

Наф збудував хату з каміння. Поросята Нуф і Ніф сховалися в ній. Вони тремтіли від страху. Та Наф їх заспокоїв:

— Мій дім, як фортеця!

Вовк дмухнув на хату з усіх сил: ф-ф-ффу! Ф-ф-ф-фффу! Та хата Нафа навіть не схитнулася.

Вовк поліз у димар, а Наф відкрив покришку казана. Вовк упав у казан, опікся і втік.

З тих пір Наф, Нуф і Ніф живуть спокійно.
З вікон їхнього дому часто чути пісеньку:
«Нам не страшний сірий вовк...».

ч е с т ь і с л а в а

Діти: – В нашу школу
на машині
коровай приїхав нині –
отакий заввишки!
Отакий завширшки!
Короваю, в гурт ставай,
кого хочеш, вибирай!

Коровай: – Пекаря!
У печі мене він спік,
підрум'янив гарно бік.
Пекарю, часу не гай,
кого хочеш вибирай!

Пекар: – Хлібороба!
На лану він працював,
щедрі врожаї зібрав.
Хліборобе, в гурт ставай,
кого хочеш, вибирай!

Хлібороб: – Робітника!
Всі машини для полів
на заводі він зробив.

х л і б о р о б а м !

Робіт- Всі ми дружно працювали,
ник: про свою Вітчизну дбали.
Щедрий маємо врожай,
пишний вийшов коровай!

Усі – Слава урожаю – на полях!
гуртом: Слава короваю – на столах!
Слава всім, хто зростив урожай!
Слава всім, хто надбав коровай!

Веснянка.

Кап! Кап!
Дзень! Дзень!
Цілу ніч, цілий день
скрізь лунає перегук:
кап-дзень, кап-стук!
То веселі ковалі
чобітки кують весні.
А ми будемо співати,
красну весну закликати.

— Іди, веснонько, іди,
подарунки неси!
Півникам — водички,
зайчикам — травички.
А маленьким дітям
сонечка і квітів.
Щоб вони віночки сплітали,
щоб вони росли, підростали!

Мамине свято.

Кожній мамі подарунки
готували малюки:
малювали їм малюнки,
вишивали килимки.
Ще й прикрашений квітками
написали ми плакат:

«Хай живуть хороші мами
всіх дівчаток і хлоп'ят!»

Сонечкова мама.

Вмиває кішка кошенят,
вмиває кізка козенят,
мене водою з милом
щоранку мама миє.

І чистим сонечко встає
щодня з-за небокраню.
Мабуть, і в нього мама є,
бо хто ж його вмиває?

Сама.

Застеляю ліжко вміло,
підбиваю подушки.
Узяла пахуче мило
і вмиваюсь залюбки.

Прислів'я.

*Землю прикрашає сонце,
а людину праця.*

Дідусь і яблуні.

Дідусь садив яблуні. Йому сказали:

— Для чого тобі ці яблуні? Довго чекати з цих яблунь плодів, і ти не з'їси з них яблук.

Дідусь відповів:

— Я не з'їм — інші з'їдять, мені спасибі скажуть!

Добре діло роби сміло.

Яблунька.

Зі мною разом яблунька
росте вже сьомий рік,
гілля своє розкинула
в один і другий бік.

Я доглядаю яблуньку,
і в неї — подивись —
рожевими букетами
гіллячки одяглись.

А восени, запрошую,
приходьте всі до нас,
антонівкою жовтою
я почастую вас.

Вишня.

Вишня діждалась весни і тепла,
тишино у нашій саду розувіла.

Я підбілила з відерця її,
щоб завітали в сад слав'ї.

Ось як пишеться це слово!

Зустрілися якось на аеродромі три молоді льотчики.

— Де будемо летіти? — запитують один одного.

— Я в букві «М», — відповідає перший, — у нижньому куточку.

— А я в букві «И», — говорить другий, — у перетинці.

Третій каже:

— А я в «Р» полечу, в овалі.

Що за така дивна розмова? Де це видано, щоб у буквах літали?

Та ось минув місяць. Зібралось на площі багато-багато людей. Загуло все небо. Дивляться люди. А в небі величезні букви плывуть. І кожна буква в повітрі складена з літаків.

Першою летить величезна буква «М», за нею — «И» і останньою — «Р». Ану, прочитайте, що вийшло.

Перо і олівець.

— А чому перо пером зветься? — запитав у дідуся Сашко.

— Бо в давні часи, — відповів дідусь, — писарі писали гусячим пером. Від нього і назва залишилась, хоч тепер воно сталеве.

— А звідки ж назва олівця? — зацікавився хлопчик.

— Нашим прадідам служила для письма також паличка. Її виготовляли з олова. Здогадайся сам тепер, звідки пішла назва олівець.

Загадка.

Тонесенький хлопчик
вибрав хату-стовпчик,
з головою заліз,
тільки вистромив ніс.
І де носом поведе,
там і слід свій покладе.

Від карети

Люди їздили
по світу,
сівши у карету
криту.
Кораблі
такі були,
наче іграшки
пливли.
Рік за роком
йшов, минав...
І з'явився
пароплав!
А сьогодні
в океанах
ходять
кораблі-титани.

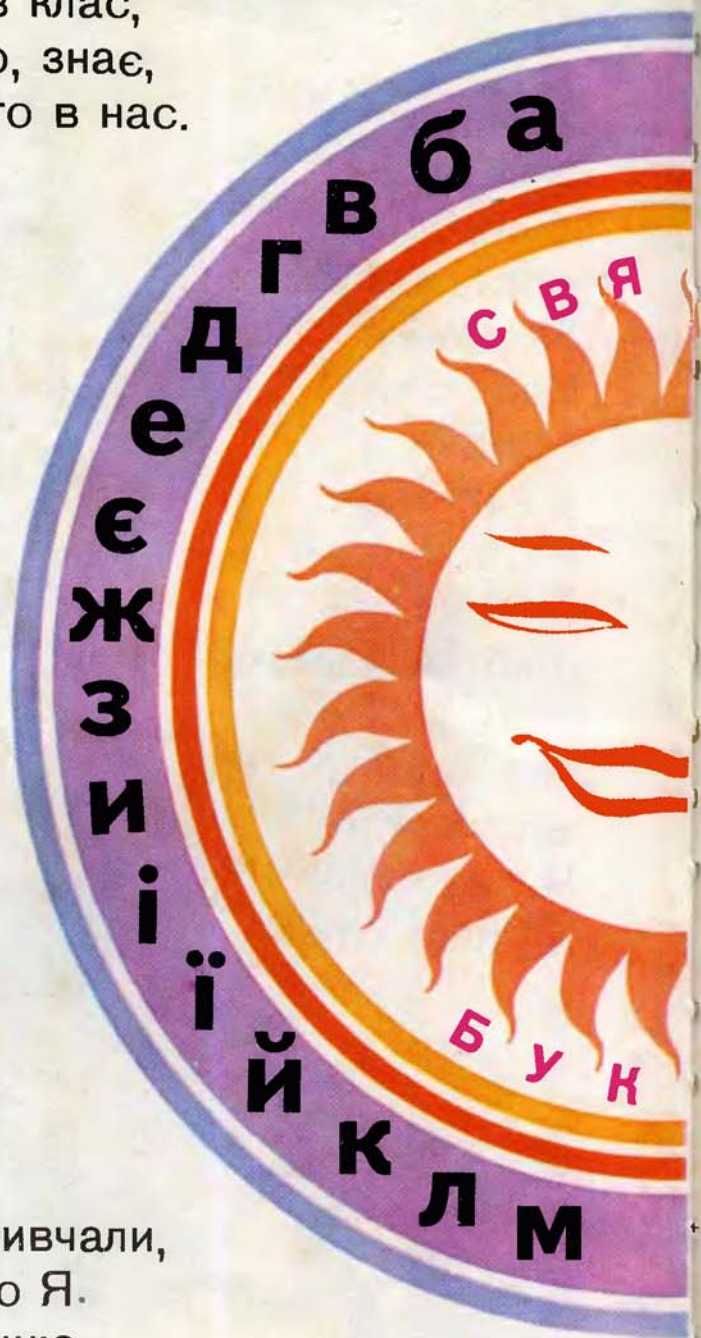

до ракети.

Білий світ
дивує лет
швидкісних
морських ракет.
За літами
йшли літа...
І з'явився
в нас літак!
Ну, а це вже
не карета —
з космонавтами
ракета!
Від карети
до ракети!
Чи не чудо
на планеті?

Ясне сонечко проміння
посилає щедро в клас,
це воно, напевно, знає,
що сьогодні свято в нас.

Букви старанно вивчали,
знаєм їх – від А до Я.
і сторіночку останню
прочитали з Букваря.

Розквітай, Вітчизно!

Розквітай, Вітчизно,
щедро зацвітай.
Ми живем щасливо,
любимо свій край.

Чує рідна мати
ніжний спів малят:
розквітай, Вітчизно,
як весняний сад.

